

Quickscan flora en fauna

In het kader van de Flora- en faunawet

Plangebied: E.P. van Ooijenstraat 9-19, Aalst

Opsteller: B. Verhoeven

Quicksan flora en fauna

In het kader van de Flora- en faunawet

Ondertitel	Plangebied: E.P. van Ooijenstraat 9-19, Aalst.
Opsteller	B. Verhoeven
Datum	18 november 2015
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20151019v02
Aantal pagina's	45
Opdrachtgever	Woningstichting De Kernen
Contactpersoon	Legalexion, Sander van Keulen
Collegiale toets	F.A. van Meurs
Wijze van citeren	Verhoeven, B., 2015. Quicksan flora en fauna. In kader van de Flora- en faunawet. Plangebied: E.P. van Ooijenstraat 9-19, Aalst. Rapportkenmerk ER20151019v02. Ecoresult. Dordrecht

Ecoresult
Schipbeekstraat 148
3313 AS Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult 2015

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.

Ecoresult kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doel.....	5
1.3 Leeswijzer.....	5
2 Werkwijze.....	7
2.1 Quicksan flora en fauna.....	7
2.2 Beschermde natuurgebieden.....	7
3 Omschrijving plangebied.....	9
4 Onderzoeksresultaten.....	11
4.1 Algemeen.....	11
4.2 Bronnenonderzoek.....	11
4.3 Verkennend veldonderzoek.....	13
4.4 Samenvatting onderzoeksresultaten.....	17
5 Activiteiten.....	19
5.1 Voorgenomen activiteiten.....	19
5.2 Nieuwe situatie.....	19
5.3 Wettelijk belang.....	21
5.4 Alternatieven afweging.....	21
6 Effectenbeoordeling en toetsing.....	23
6.1 Zoogdieren- vleermuizen.....	23
6.2 Vogels.....	24
7 Conclusies en aanbevelingen.....	29
7.1 Conclusies.....	29
7.2 Aanbevelingen.....	31
8 Geraadpleegde bronnen.....	35
8.1 Literatuur.....	35
8.2 Internet.....	35
Bijlage 1 Toelichting Flora- en faunawet.....	37
Bijlage 2 Foto-impressie plangebied.....	41
Bijlage 3 Bekende verspreiding beschermde soorten (NDFF).....	45

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

Legalexion heeft namens Woningstichting De Kernen te Hedel aan Ecoresult opdracht gegeven om een quickscan flora en fauna uit te voeren. Het plangebied voor deze quickscan is gelegen aan de E.P. van Ooijenstraat 9 t/m 19, te Aalst, gemeente Zaltbommel (provincie Gelderland). De aanleiding voor dit verzoek betreft de sloop van de bebouwing ten behoeve van de nieuwbouw van woningen binnen het plangebied. Deze activiteiten kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten. De Flora- en faunawet (bijlage 1) kan hierdoor worden overtreden. Deze quickscan flora en fauna zoomt in op de (mogelijke) schadelijke effecten door de activiteiten en op welke wijze in het kader van de wet gehandeld kan worden.

1.2 *Doel*

Onderzoeken en beoordelen of de flora- en faunawet door geplande activiteiten wordt overtreden. Zo ja, toetsen op welke wijze in het kader van de Flora- en faunawet dient te worden gehandeld.

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage worden achtereenvolgens beschreven: de werkwijze, het plangebied, de onderzoeksresultaten, de activiteiten, de (mogelijke) schadelijke effecten, de toetsing aan desbetreffende wet- en regelgeving, de conclusies en aanbevelingen en de geraadpleegde literatuur.

2 Werkwijze

2.1 *Quickscan flora en fauna*

De quickscan flora en fauna is gebaseerd op 8 stappen:

1. Uitvoeren van een oriënterend bronnenonderzoek en verkennend veldonderzoek.
2. Uitvoeren van oriënterend onderzoek naar de activiteiten en nagaan of er schadelijke effecten op kunnen treden.
3. Onderzoeken en advies geven over het voorkomen van (mogelijke) schadelijke effecten door het uitvoeren van mitigerende maatregelen.
4. Aangeven of soorten zijn vrijgesteld van een ontheffing.
5. Onderzoeken en advies geven over het werken met gedragscodes.
6. Het onderzoeken van de gevolgen van de (mogelijke) schadelijke effecten.
7. Optioneel zorgen voor een volledige ontheffingsaanvraag en/of vergunningsaanvraag.
8. Optioneel door ecologische werkbegeleiding controleren of de maatregelen uit de ontheffing en/of vergunning ook zo worden uitgevoerd.

2.2 *Beschermde natuurgebieden*

Op voorhand is uit te sluiten dat de verwachte storende factoren die voortkomen uit de voorgenomen activiteiten (zie hoofdstuk 5) afgezet tegen de ligging en doelstelling van beschermde natuurgebieden leiden tot (significant) negatieve effecten op soorten, habitattypen en wezenlijke waarden en kenmerken van Natura 2000-gebieden of Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Een uitgebreide beschrijving en beoordeling zijn daarom niet opgenomen in deze quickscan. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied genaamd "Loevestein, Pompveld en Kornsche boezem"¹ ligt op geruime afstand van het plangebied (dichtstbijzijnde gebied ligt hemelsbreed ca. 4,7 kilometer ten noordwesten van het plangebied). Het plangebied is niet in de EHS gelegen². Dichtstbijzijnde EHS ligt op een afstand van ca. 530 meter. Dit betreft De Neswaarden, ten noordwesten van het plangebied.

1 Bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/default.aspx?main=gebieden>

2 Bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>

3 Omschrijving plangebied

Het plangebied genaamd E.P. van Ooijenstraat 9-19, Aalst is gelegen in de bebouwde kom van Aalst (gemeente Zaltbommel, provincie Gelderland). Zie voor de ligging Afbeelding 1

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied. Het plangebied is rood omlijnd. Kaartbron: <https://www.google.nl/maps/>

Hieronder volgt een omschrijving van het plangebied:

- De bebouwing binnen het plangebied betreft in totaal 4 woningen. De 4 woningen zijn opgedeeld in 2 verschillende gebouwen (tweemaal twee-onder-een-kap). Daarnaast staan aan de achterzijde van deze woningen enkele schuurtjes.
- De woningen hebben een zadeldak. Dakbedekking bestaan uit platte dakpannen (Muldenpan). Op sommige plekken wijken de dakpannen en zijn openingen ontstaan. De dakbedekking van de schuurtjes bestaat uit (platte) dakpannen of golfplaten.
- De woonhuizen hebben stenen muren met spouw zonder open stootvoegen. Raamkozijnen zijn van hout met op sommige plaatsen openingen tussen de kozijnen en muur.
- Aan de kopse gevels van de woningen bevindt zich een dakoverstek met daaronder enkele

openingen.

- In de tuinen binnen het plangebied staan enkele bomen met een stamdiameter kleiner dan 30 centimeter. In de bomen zijn geen holten, spleten of nissen aangetroffen. Overige begroeiing in de tuinen bestaat uit enkele hagen en heesters.
- In het oostelijk deel van het plangebied ligt een goed bijgehouden grasveld.
- Verharding is in het plangebied aanwezig in de vorm van opritten en voetpaden.
- Het plangebied wordt vanaf de zuidzijde verlicht door enkele lantaarnpalen. Binnen het plangebied is geen noemenswaardige verlichting aanwezig (een enkel buitenlampje).
- Lijnvormige structuren in de vorm van hoog opgaande beplanting en bebouwing zijn binnen en met name grenzend aan het plangebied aanwezig.
- Kelders en kruipruimten zijn binnen het plangebied afwezig.
- Open water is in het plangebied afwezig.

In bijlage 2 is een foto-impressie van het plangebied te vinden.

4 Onderzoeksresultaten

4.1 *Algemeen*

Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 2 oktober 2015 door B. Verhoeven, ecologisch deskundige³ bij Ecoresult. Daarbij is gebruik gemaakt van een verrekijker (Swarovski EL 10x42). Aandacht is uitgegaan naar de aanwezige landschapselementen en habitats in en grenzend aan het plangebied om de resultaten van het bronnenonderzoek aan te scherpen (hoofdstuk 4.2).

Aangezien de voorgenomen activiteiten in de categorie ruimtelijke ingrepen valt (zoals bedoeld in het kader van de Flora- en faunawet), zijn de soorten uit tabel 1, 2, 3 en vogels van de Flora- en faunawet onderzocht. Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties te maken. In dit hoofdstuk worden alle door de Flora- en faunawet beschermde soortgroepen behandeld.

4.2 *Bronnenonderzoek*

4.2.1 **Nationale Databank Flora en Fauna**

In tabel 1 staat per soort aangegeven op welke afstand de soort van het plangebied de afgelopen vijf jaar is waargenomen. Hierin zijn alleen de soorten weergegeven van tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet en de vogels waarvan RVO op een indicatieve lijst aangeeft dat deze jaarrond beschermde nesten hebben. Zie bijlage 3 voor soorten die van 5 tot 10 km. afstand zijn waargenomen.

³ Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Spindotterbloem	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Wilde marjolein	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Bittervoorn	Vissen	tabel III	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Huismus	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Roek	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Stenuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Daslook	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Gevlekte orchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Grote keverorchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Lange ereprijs	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Moeraswespenorchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Rietorchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Steenbreekvaren subsp. trichomanes	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Tongvaren	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Veldsalie	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Vleeskleurige orchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Europese meerval	Vissen	tabel II	1 - 5 km
Kleine modderkruiper	Vissen	tabel II	1 - 5 km
Heikikker	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
Kamsalamander	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
Poelkikker	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
Rugstreeppad	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
rouwmantel	Insecten - Dagvlinders	tabel III	1 - 5 km
Rivierrombout	Insecten - Libellen	tabel III	1 - 5 km
Grote modderkruiper	Vissen	tabel III	1 - 5 km
Boomvalk	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Gierzwaluw	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Havik	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Slechtvalk	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Wespendief	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Zwarte Wouw	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Baardvleermuis / Brandts vleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Bever	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Laatvlieger	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km

Tabel 1: Waargenomen beschermde soorten binnen een afstand van 5 km rondom plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 02-10-2015

4.3 *Verkenkend veldonderzoek*

4.3.1 **Vaatplanten**

Het plangebied is ongeschikt voor beschermde vaatplanten. Er zijn geen muurplanten (tongvaren, steenbreekvaren) aangetroffen op de gevels van de woningen. Er zijn geen grote vochtplekken (bijv. achter regenpijpen) aanwezig, waardoor geschikte milieus voor muurvegetaties ontstaan. Binnen het plangebied is geen sprake van ecologisch beheerde terreinen, geen slootkanten, geen rivierduinen of voedselarme bodem. Binnen het plangebied is, naast de tuinen van de woningen, enkel een goed bijgehouden grasveld te vinden op de plek waar voorheen huisnummers 17 en 19 stonden. Ook vanwege het terreingebruik (kort gemaaid gras en het ontbreken van watergangen) ontbreekt geschikt habitat voor soorten als spindotterbloem, wilde marjolein, daslook, lange ereprijs, veldsalie, diverse soorten orchis en andere beschermde vaatplanten.

4.3.2 **Zoogdieren – vleermuizen**

4.3.2.1 *Vaste rust- en verblijfplaatsen*

Vaste rust- en verblijfplaatsen in gebouwen

De woonhuizen in het plangebied zijn potentieel geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen. Vaste rust- en verblijfplaatsen kunnen zich onder andere bevinden onder de dakpannen en in de ruimtes tussen de gevels en het dakoverstek. Tevens bevinden zich in de stenen bebouwing meerdere spleten en (ontluchtings-) gaten waar zich vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen bevinden. Soorten die aangetroffen kunnen worden zijn voornamelijk gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis, baardvleermuis en kleine dwergvleermuis.

Vaste rust- en verblijfplaatsen in bomen

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen. In het plangebied staan in de achtertuinen van de woningen enkele bomen met een stamdiameter <30 cm., daarnaast hebben deze bomen geen holten, scheuren of loszittend schors. Dood hout is eveneens niet aanwezig binnen het plangebied.

4.3.2.2 *Foerageergebied*

Het plangebied is ongeschikt om te fungeren als essentieel foerageergebied⁴. Foerageergebied in de

4 Een vliegroute is essentieel wanneer er geen goede alternatieve vliegroute is om vanuit de verblijfplaats het betreffende foerageergebied te bereiken dan wel dat er wel een alternatieve vliegroute is, maar het gebruik hiervan kost vergeleken met de originele vliegroute teveel energie (te ver omvliegen of te onbesluit). Een foerageergebied is van essentieel belang voor het functioneren

vorm van bomen en struiken in een besloten habitat zijn in het plangebied aanwezig (achtertuinen), echter zijn er in de directe omgeving ruim voldoende vergelijkbare of meer geschikte alternatieven aanwezig. Soorten die foeragerend binnen het plangebied aangetroffen kunnen worden zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, baardvleermuis en kleine dwergvleermuis.

4.3.2.3 Vliegroute

Het plangebied vormt geen essentieel deel van een vliegroute tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Onverlichte of zwak verlichte lijnvormige structuren in de vorm van bomenrijen, hoog opgaande struiken en stenen structuren zijn in het plangebied aanwezig. Echter zijn buiten het plangebied ruim voldoende vergelijkbare alternatieven aanwezig die zonder veel extra inspanning door vleermuizen gebruikt kunnen worden. Buiten het plangebied zijn eveneens lijnvormige structuren aanwezig in de vorm van singels, aaneengesloten bomenrijen, hoog opgaand openbaar groen en bebouwing.

4.3.3 Zoogdieren - grondgebonden

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor voortplantingsplaatsen of vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde grondgebonden zoogdieren uit tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet. Voor de volgens het bronnenonderzoek in de omgeving aanwezige soort (bever) is binnen het plangebied geen geschikt habitat aanwezig. Bever komt in Nederland alleen voor langs de rivieren en grotere beken. Op grotere afstand van het plangebied komen waterspitsmuis en das voor. Voor deze soorten is binnen het plangebied ook geen geschikt habitat aanwezig. Voor waterspitsmuis ontbreekt schoon, niet al te voedselrijk water binnen het plangebied. Voor das ontbreken bosschages en kleinschalig landschap binnen het plangebied. Tevens zijn er geen burchten, wissels, latrines, uitwerpselen of (boom-)nesten van beschermde zoogdieren aangetroffen. Het aanwezige groen in de tuinen in het plangebied is geschikt voor grondgebonden zoogdieren uit tabel 1 zoals meerdere soorten muizen en egel.

4.3.4 Amfibieën

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor amfibieën uit tabel 2 en 3. Binnen het plangebied is geen habitat aanwezig dat gebruikt kan worden als voortplantingsplaats voor soorten als kamsalamander, alpenwatersalamander, heikikker, poelkikker en rugstreeppad. Open water is namelijk afwezig. Ook aansluitend aan het plangebied ontbreekt geschikt voortplantingswater. Het plangebied heeft geen

van de verblijfplaats wanneer er geen alternatieve foerageergebieden zijn om de eventuele aantasting ervan op te vangen. Bron: Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis.

habitat dat geschikt is als functioneel leefgebied voor beschermde amfibieën. In het plangebied is geen kruidenrijk grasland of heide aanwezig, geen bos op zandgrond of loofbos of kleinschalig afwisselend landschap met ondiepe wateren. Daarnaast ligt het plangebied in de kern van Aalst en is moeilijk bereikbaar voor beschermde amfibieën die zich willen verspreiden vanuit de groengebieden buiten het plangebied. Het aanwezige groen in het plangebied is geschikt voor amfibieën uit tabel 1 zoals bruine kikker en gewone pad.

4.3.5 Reptielen

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor reptielen uit tabel 2 en 3. Binnen het plangebied is geen habitat aanwezig dat gebruikt kan worden als voortplantingsplaats of functioneel leefgebied voor beschermde reptielen. In het plangebied is geen kruidenrijk grasland of heide aanwezig, geen bos op zandgrond of loofbos of kleinschalig afwisselend landschap. Daarnaast ligt het plangebied in de kern van Aalst en is moeilijk bereikbaar voor beschermde reptielen die zich willen verspreiden vanuit de groengebieden buiten het plangebied.

4.3.6 Dagvlinders

Het plangebied is ongeschikt voor beschermde dagvlinders. Potentieel geschikte voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen. Binnen het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor beschermde soorten. Bos met wilgen (voor rouwmantel) is niet aanwezig. Daarnaast wordt rouwmantel binnen Nederland enkel waargenomen als dwaalgast.

4.3.7 Libellen

Het plangebied is ongeschikt voor beschermde libellen. Potentieel geschikte voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen. Binnen het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor beschermde soorten. Binnen het plangebied zijn geen grote beken of rivieren aanwezig waardoor de aanwezigheid van rivierrombout is uit te sluiten.

4.3.8 Vissen

Het plangebied is ongeschikt voor beschermde vissen. De volgens het bronnenonderzoek in de omgeving aanwezige soorten bittervoorn, kleine modderkruiper en grote modderkruiper heeft geen geschikt habitat binnen het plangebied. Open water is binnen het plangebied niet aanwezig.

4.3.9 Vogels

4.3.9.1 *Jaarrond beschermde nesten*

Vaste rust- en verblijfplaatsen in gebouwen

Het plangebied is potentieel geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten in gebouwen. Potentiële voortplantingsplaatsen zijn tijdens het verkennend veldonderzoek in de woonhuizen aangetroffen voor huismus en gierwaluw. Potentieel geschikte plekken voor voortplantingsplaatsen bevinden zich onder wijkende dakpannen, onder wijkende loodflappen, in ruimtes onder dakgoten en in de openingen onder de dakoverstekken. Onder een aantal van deze openingen zijn ook mestsporen van mogelijk huismus of gierwaluw waargenomen tijdens het veldbezoek (zie afbeelding 7 in bijlage 2). Potentieel essentieel functioneel leefgebied voor huismus is aangetroffen in de tuinen van de woonhuizen in de vorm van bomen en lage (jaarrond groene) struiken. Huismus is ook daadwerkelijk waargenomen in het plangebied tijdens het veldbezoek.

Het plangebied is ongeschikt voor andere gebouwbewonende vogels met jaarrond beschermde nesten. Het plangebied ligt buiten het reguliere broedgebied van grote gele kwikstaart⁵ en binnen en rondom het plangebied is geen geschikt broedhabitat aanwezig (oevers van snelstromende beken en rivieren), waardoor voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen hier niet worden verwacht. Sporen, braakballen en nesten van andere gebouwbewonende vogels (kerkuil en steenuil) zijn afwezig. Hoog opgaande stenen structuren ontbreken waardoor geschikt habitat voor nesten van ooievaar en slechtvalk ontbreken.

Vaste rust- en verblijfplaatsen in bomen

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels in bomen. Binnen het plangebied zijn geen geschikte bomen aanwezig. De op basis van het bronnenonderzoek te verwachten soorten (steenuil, boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek, sperwer, wespandief en zwarte wouw) hebben habitat dat niet in het plangebied aanwezig is (holten in bomen, naaldbomen, uitgebouwde kraaiennesten) of het plangebied valt niet in hun reguliere broedgebied. Tevens zijn tijdens het verkennend veldonderzoek zijn geen sporen of nesten aangetroffen (uitwerpselen, braakballen, boomnesten).

4.3.9.2 *Niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is potentieel geschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten (zogenaamde categorie 5-soorten). In de woonhuizen bevinden zich openingen die geschikt zijn als voortplantingsplaatsen van vogels (met name spreeuw). Daarnaast is niet uit te sluiten dat er geschikte

⁵ <https://www.sovon.nl/nl/soort/10190>

voortplantingsplaatsen zijn voor soorten als koolmees en pimpelmees.

4.3.9.3 *Algemene vogels*

Het plangebied is potentieel geschikt voor vogelsoorten waarvan de nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd zijn (het moment dat het nest in gebruik is). Dit betreffen onder andere merel, roodborst, winterkoning en heggenmus. Geschikt voortplantingshabitat is aanwezig in de vorm van bomen en struikgewas. Ook ontbreken er op de schoorstenen een aantal bolroosters, waardoor er geschikte voortplantingsplaatsen zijn voor kauw.

4.3.10 Overige soortgroepen

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor tabel 2 en 3 soorten kevers, kreeftachtigen en weekdieren. Daarnaast ligt het plangebied buiten het reguliere verspreidingsgebied van beschermde soorten, zoals platte schijfhoren, Europese rivierkreeft en gestreepte waterroofkever. Uit bronnenonderzoek blijkt dat tot een afstand van 10 kilometer deze en overige beschermde soorten in deze soortgroepen de afgelopen 5 jaar niet zijn waargenomen, waardoor mag worden verondersteld dat ze in het plangebied afwezig zijn.

4.4 *Samenvatting onderzoeksresultaten*

De samenvatting van het bronnen- en verkennend veldonderzoek is te vinden in Tabel 2. In deze tabel staan alle soorten waarvoor het plangebied potentieel geschikt is. In de laatste kolom staat per soort aangegeven welk deel van het plangebied geschikt is voor de betreffende soort.

Soortgroep	Soort	Functie	Tabel	Opmerking	Locatie
Zoogdieren – Vleermuizen	Diverse Soorten	Vaste rust- en Verblijfplaats		Potentieel 3 Geschikt	Bebouwing
Zoogdieren – Vleermuizen	Diverse Soorten	Foerageergebied		Potentieel 3 Geschikt (niet Essentieel)	Gehele Plangebied
Zoogdieren – Vleermuizen	Diverse Soorten	Vliegroue		Potentieel 3 Geschikt (niet Essentieel)	Gehele Plangebied
Zoogdieren – Grondgebonden	Diverse Soorten	Functioneel Leefgebied		Potentieel 1 Geschikt	Boschages
Amfibieën	Diverse Soorten	Functioneel Leefgebied		Potentieel 1 Geschikt	Boschages
Vogels – Categorie 1 t/m 4	Huismus	Voortplantingsplaats en functioneel Leefgebied		Potentieel 3 Geschikt	Gehele Plangebied
Vogels – Categorie 1 t/m 4	Gierzwaluw	Voortplantingsplaats		Potentieel 3 Geschikt	Bebouwing
Vogels – Categorie 5	Diverse Soorten	Voortplantingsplaats en functioneel Leefgebied		Potentieel 3 Geschikt	Boschages
Vogels – Algemeen	Diverse Soorten	Voortplantingsplaats en functioneel Leefgebied		Potentieel 3 Geschikt	Boschages

Tabel 2: Overzicht soorten waarvoor het plangebied potentieel geschikt is.

5 Activiteiten

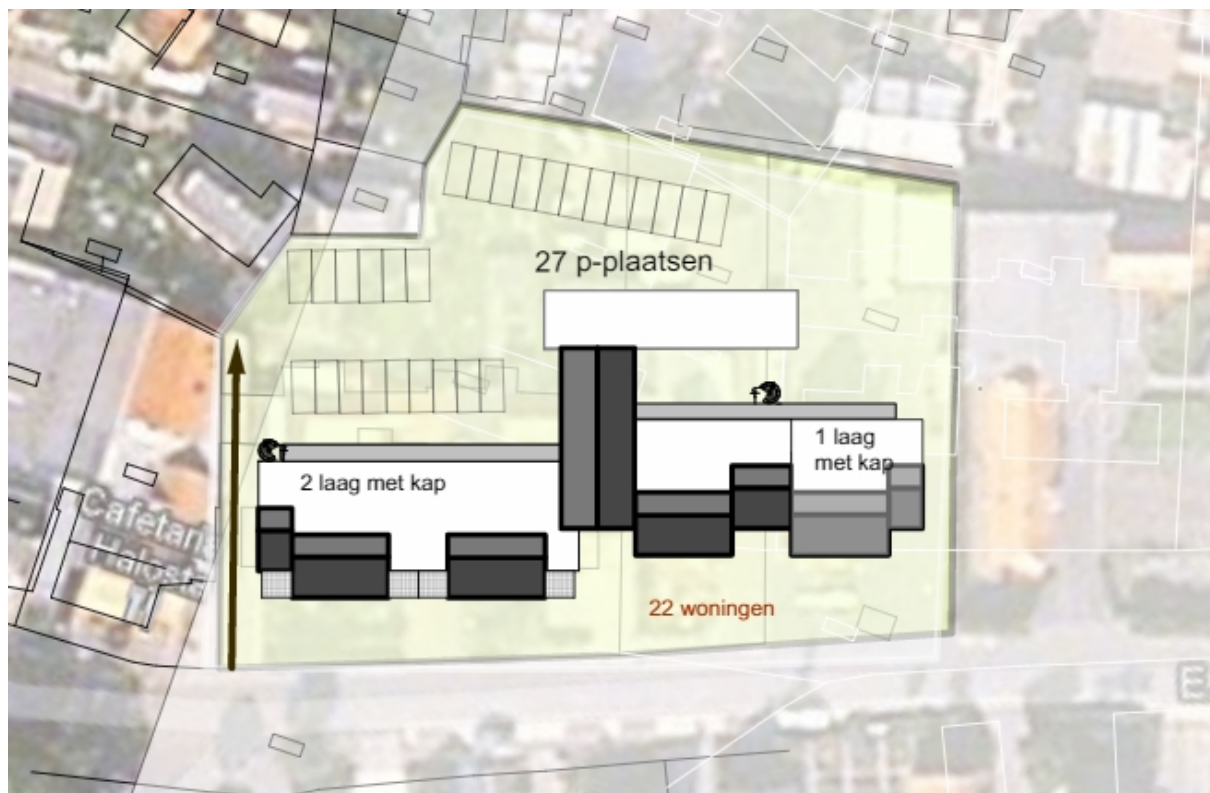
5.1 *Voorgenomen activiteiten*

Het project omvat de sloop van de huidige bebouwing (woonhuizen) en nieuwbouw in de vorm van 22 woonhuizen en de aanleg van een aantal parkeerplaatsen. De werkzaamheden omvatten:

- Sloop van alle binnen het plangebied aanwezige bebouwing.
- Het verwijderen van alle binnen het plangebied aanwezige begroeiing.
- Het bouwrijp maken van het plangebied.
- De bouw van 22 nieuwe woonhuizen.
- Aanleggen van verharding in de vorm van voetpaden en parkeerplaatsen.

5.2 *Nieuwe situatie*

De nieuwbouw zal bestaan uit 22 nieuwe woningen met zowel 2 lagen als 1 laag met kap (voor de opzet van de nieuwe situatie zie Afbeelding 2). Achter de woningen is ruimte voor 27 parkeerplaatsen.

Afbeelding 2: Opzet nieuwe situatie. Bron: Architectenbureau Visser en Bouwman BV

5.3 *Wettelijk belang*

De activiteiten kunnen naar verwachting worden geplaatst onder de volgende wettelijke belangen:

- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (belang e).
- Ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (belang j).

Mogelijk zijn er nog andere belangen. Dit dient in een vervolgstap te worden verkend.

Toelichting belang e.

Door de nieuwbouw binnen het plangebied wordt de leefbaarheid van het dorp verbeterd en leegstand en braakliggen tegengegaan. Dit is gunstig voor de leefbaarheid van dorp, waardoor leefklimaat wordt verhoogd.⁶

Toelichting belang j.

De huidige bebouwing binnen het plangebied is verouderd. Door de sloop en nieuwbouw kan het plangebied weer nuttig worden gebruikt en kan de ruimte binnen de bebouwde kom van Aalst optimaal worden ingevuld.

De andere wettelijke belangen betreffende:

- Bescherming van flora en fauna (belang b).
- Veiligheid van het luchtverkeer (belang c).
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (belang d).
- Bestendig beheer en onderhoud in de land- en bosbouw (belang h).
- Bestendig gebruik (belang i).

Het soort wettelijk belang is van invloed op de mogelijkheden of er voor de activiteiten een ontheffing gekregen kan worden, of niet, indien dat nodig is.

5.4 *Alternatieven afweging*

De initiatiefnemer wil de vrijgekomen ruimte binnen de bebouwde kom van Aalst een nieuwe, nuttige bestemming geven. Door de sloop van de huidige bebouwing komt er ruimte vrij voor de bouw van een groter aantal woningen.

⁶ http://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/transform/NL.IMRO.9925.SVOmgvisieGC-gc02/pt_NL.IMRO.9925.SVOmgvisieGC-gc02.xml#NL.IMRO.PT.s14

5.4.1 Locatie

Het project is locatiespecifiek. Het betreft herstructurering van het plangebied. Door de sloop van de verouderde bebouwing komt ruimte vrij voor nieuwbouw in de bebouwde kom van Aalst.

5.4.2 Inrichting

In paragraaf 7.2.4 worden maatregelen voorgesteld voor medegebruik door vogels en vleermuizen.

5.4.3 Uitvoering

Tijdens de werkzaamheden worden indien noodzakelijk alle mogelijke mitigerende maatregelen getroffen om effecten op beschermde soorten te voorkomen of te verminderen. Zo wordt er rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de aanwezige soorten en worden maatregelen genomen om effecten tijdens werkzaamheden te voorkomen. Deze maatregelen worden beschreven in hoofdstuk 6.

6 Effectenbeoordeling en toetsing

De effectbeoordeling en toetsing voor beschermde tabel 2 en 3-soorten die potentieel in het plangebied aanwezig zijn wordt verricht aan de hand van:

- Stappenplan Diersoorten op bijlage IV Habitatrichtlijn.
- Stappenplan soorten op bijlage 1 tabel 2.
- Stappenplan voor vogels.

Op basis van de betreffende stappenplannen beoordeelt bevoegd gezag (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland).

6.1 Zoogdieren- vleermuizen

In het plangebied zijn potentieel geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen in gebouwen aangetroffen. Door de sloop van de woonhuizen binnen het plangebied kunnen vaste rust- en verblijfplaatsen worden weggenomen. Aanvullend onderzoek is daarom noodzakelijk.

Daarnaast zijn potentieel geschikt foerageergebied alsmede vliegroutestructuur aangetroffen, doch niet essentieel. Aanvullend onderzoek naar het gebruik als vliegroute en/of foerageergebied is daarom niet noodzakelijk.

Het is op basis van de beschikbare onderzoeksgegevens niet mogelijk een juiste effectbeoordeling en eventueel toetsing aan de Flora- en faunawet uit te voeren. Hiervoor is het nodig antwoord te krijgen op:

- Zijn vleermuizen aanwezig?
- Welke functie heeft het object en het gebied voor vleermuizen?
- Wat is de omvang en gunstige staat van instandhouding van de bij de ingreep betrokken populatie van de vleermuizen?

Hierop kan antwoord worden gegeven door:

- minimaal 2 veldonderzoeken uit te voeren in de periode 15 mei tot en met 15 juli (met een tussenliggende periode van 30 dagen), 1 bezoek vanaf kort voor zonsondergang en 1 bezoek voor zonsopkomst.
- minimaal 2 veldonderzoeken uit te voeren in de periode 15 augustus tot 1 oktober (met een tussenliggende periode van 20 dagen), 1 bezoek 's avonds en 1 bezoek voor middernacht.

Indien vleermuizen aanwezig zijn dient antwoord gegeven te worden (effectbeoordeling en toetsing) op:

- Welke eigenschappen van het object of gebied moeten gemitigeerd of gecompenseerd worden?
- Hoe groot wordt het succes van de te nemen maatregelen ingeschat?
- Welke maatregelen moeten getroffen worden om aan de zorgplicht te voldoen?
- Zijn er voor vleermuizen geen bevredigende oplossingen ("alternatieven") meer? Het antwoord moet onderbouwd zijn.
- Welk wettelijk belang is er waardoor de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd? Het antwoord moet onderbouwd zijn.
- Welke maatregelen worden er getroffen om zorgvuldig handelen ten aanzien van de vleermuizen te garanderen?

Indien vleermuizen aanwezig zijn dient voor de werkzaamheden een ontheffing van Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Een ontheffing voor vleermuizen wordt verleend indien: geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding, er geen andere bevredigende oplossing bestaat en op grond van specifieke wettelijke belangen. Voor vleermuizen als soorten uit tabel 3 en de habitatrichtlijn geldt dat voor een ruimtelijke ingreep alleen ontheffing kan worden verkregen krijgen op grond van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn. Dat zijn:

- Bescherming van flora en fauna (belang b).
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (belang d).
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (belang e).

Bovenstaande aanpak is in lijn met de Soortenstandaard gewone dwergvleermuis (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, december 2014).

6.2 *Vogels*

6.2.1 **Huismus**

Tijdens het veldbezoek zijn potentieel geschikte voortplantingsplaatsen aangetroffen in de woonhuizen. Potentieel essentieel functioneel habitat voor huismus is aangetroffen in de tuinen van de woonhuizen in de vorm van lage (jaarrond groene) struiken.

Door de sloop van de bebouwing binnen het plangebied en het verwijderen van de aanwezige beplanting worden potentiële voortplantingsplaatsen en functioneel leefgebied vernietigd.

Het is op basis van de beschikbare onderzoeksgegevens niet mogelijk een juiste effectbeoordeling en eventueel toetsing aan de Flora- en faunawet uit te voeren voor het verstoren en vernietigen van functioneel leefgebied van huismus. Voor het toetsen van het verstoren/vernietigen van essentieel functioneel leefgebied is het nodig antwoord te krijgen op:

- Is huismus aanwezig?
- Welke functie heeft het object en het gebied voor huismus?
- Wat is de omvang en gunstige staat van instandhouding van de bij de ingreep betrokken populatie van de huismus?

Hierop kan antwoord worden gegeven door een onderzoek uit te voeren dat bestaat uit twee veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 juni of vier veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni.

Indien huismus aanwezig is en betreffende locatie van essentieel belang is en niet kan worden ontzien dient een ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Een ontheffing voor huismus wordt verleend indien: geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding, er geen andere bevredigende oplossing bestaat en op grond van specifieke wettelijke belangen. Voor huismus als Bijlage IV-soorten uit tabel 3 geldt dat voor een ruimtelijke ingreep alleen ontheffing kan worden verkregen krijgen op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- Bescherming van flora en fauna (belang b).
- Veiligheid van het luchtverkeer (c)
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (belang d)

Bovenstaande aanpak is in lijn met de Soortenstandaard Huismus (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, december 2014).

6.2.2 Gierzwaluw

In de woonhuizen zijn potentieel geschikte voortplantingsplaatsen voor gierzwaluw aangetroffen. Door de sloop van de bebouwing binnen het plangebied kunnen voortplantingsplaatsen worden vernietigd. Het is op basis van de beschikbare onderzoeksgegevens niet mogelijk een juiste effectbeoordeling en eventueel toetsing aan de Flora- en faunawet uit te voeren voor het verstoren en vernietigen van functioneel leefgebied van huismus. Voor het toetsen van het verstoren/vernietigen van essentieel functioneel leefgebied is het nodig antwoord te krijgen op:

- Is gierzwaluw aanwezig?
- Welke functie heeft het object en het gebied voor gierzwaluw?
- Wat is de omvang en gunstige staat van instandhouding van de bij de ingreep betrokken populatie van de gierzwaluw?

Hierop kan antwoord worden gegeven door een onderzoek uit te voeren dat bestaat uit 3 veldbezoeken in de periode 1 juni tot en met 15 juli.

Indien gierzwaluw aanwezig is en betreffende locatie van essentieel belang is en niet kan worden ontzien dient een ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Een ontheffing voor gierzwaluw wordt verleend indien: geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding, er geen andere bevredigende oplossing bestaat en op grond van specifieke wettelijke

belangen. Voor gierzwaluw als Bijlage IV-soorten uit tabel 3 geldt dat voor een ruimtelijke ingreep alleen ontheffing kan worden verkregen op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- Bescherming van flora en fauna (belang b).
- Veiligheid van het luchtverkeer (c)
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (belang d)

Bovenstaande aanpak is in lijn met de Soortenstandaard Gierzwaluw (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, december 2014).

6.2.3 Niet jaarrond beschermde nesten

In het plangebied is broedhabitat aangetroffen voor soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. Deze soort uit categorie 5 vraagt extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In dezen zijn er geen omstandigheden die jaarronde bescherming van deze nesten rechtvaardigen. Het betreft lokaal en regionaal algemene vogels. Er zijn daarnaast talrijke alternatieven in de directe omgeving. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van niet jaarrond beschermde soorten zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord). Maatregelen om te voorkomen dat oeverzwaluwen zich vestigen op het werkterrein:

- Bomen, struweel en ruigte buiten het broedseizoen (15 augustus – 15 maart) verwijderen om te voorkomen dat deze soorten zich in het plangebied vestigen tijdens het broedseizoen.
- Voor deze soorten geschikte plekken buiten het broedseizoen te verwijderen of ontoegankelijk te maken.
- Door buiten het broedseizoen in het plangebied te werken.
- Werken tijdens het broedseizoen is mogelijk zolang er geen schadelijke effecten op een broedgeval optreden.

6.2.4 Algemene vogels

In het plangebied is broedhabitat aangetroffen voor algemene vogelsoorten waarvan de nesten alleen beschermd zijn zodra in gebruik. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten aangetroffen maar de bomen binnen het plangebied zijn potentieel geschikt voor nieuwe nesten. Deze vogelnesten vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de Flora- en faunawet. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door:

- Struweel en ruigte buiten het broedseizoen (15 augustus – 15 maart) te verwijderen om te voorkomen dat algemene vogels zich in het plangebied als broedvogel vestigen.
- Buiten het broedseizoen van algemene vogels werken (15 maart- 15 juli).

Indien werkzaamheden toch tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd dient een deskundig ecoloog bij het werk te worden betrokken. Op aanwijzing van betreffende persoon dient het werk te worden uitgevoerd teneinde in gebruik zijnde nesten van vogels niet te verstoren.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 Conclusies

Legalexion heeft namens Woningstichting De Kernen te Hedel aan Ecoresult opdracht gegeven om een quickscan flora en fauna uit te voeren. Het plangebied voor deze quickscan is gelegen aan de E.P. van Ooijenstraat 9 t/m 19, te Aalst, gemeente Zaltbommel. De aanleiding voor dit verzoek betreft de sloop van de bebouwing ten behoeve van de nieuwbouw van woningen binnen het plangebied. Deze activiteiten kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten. De Flora- en faunawet (bijlage 1) kan hierdoor worden overtreden. Deze quickscan flora en fauna zoomt in op de (mogelijke) schadelijke effecten door de activiteiten en op welke wijze in het kader van de wet gehandeld kan worden.

De conclusies van de quickscan flora en fauna zijn (zie ook tabel 3):

- Op voorhand is uit te sluiten dat de verwachte storende factoren die voortkomen uit de voorgenomen activiteiten (zie hoofdstuk 5) afgezet tegen de ligging en doelstelling van beschermde natuurgebieden leiden tot (significant) negatieve effecten op Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of Natura2000. Een uitgebreide beschrijving en beoordeling zijn daarom niet opgenomen in deze quickscan. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk (zie verder hoofdstuk 2.2).
- In de bebouwing en in bomen zijn potentieel geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen aanwezig. Vleermuizen die kunnen worden aangetroffen zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, baardvleermuis en kleine dwergvleermuis. Op basis van de beschikbare onderzoeksgegevens is het niet mogelijk een juiste effectbeoordeling en eventueel toetsing aan de Flora- en faunawet uit te voeren. Hiervoor is aanvullend onderzoek nodig in de periode 15 mei tot en met 15 juli en 15 augustus tot 1 oktober (paragraaf 6.1).
- Er is potentieel geschikt habitat aangetroffen voor grondgebonden zoogdieren van tabel I uit de Flora- en faunawet. De activiteiten kunnen schadelijke effecten hebben (verstoring, vernietiging) op in gebruik zijnde verblijfplaatsen. Soorten uit tabel 1 van de Flora- en faunawet zijn vrijgesteld van een ontheffing. Artikel 2 'Zorgplicht' van de Flora- en faunawet (zie ook paragraaf 7.2.2) blijft wel van kracht.
- Er is potentieel geschikt habitat aangetroffen voor amfibieën van tabel I uit de Flora- en faunawet. De activiteiten kunnen schadelijke effecten hebben (verstoring, vernietiging) op in

gebruik zijnde verblijfplaatsen. Soorten uit tabel 1 van de Flora- en faunawet zijn vrijgesteld van een ontheffing. Artikel 2 'Zorgplicht' van de Flora- en faunawet (zie ook paragraaf 7.2.2) blijft wel van kracht.

- In het plangebied zijn potentiële voortplantingsplaatsen en is potentieel essentieel functioneel leefgebied aangetroffen voor huismus, een soort waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Door de sloop van de bebouwing, verwijdering van de begroeiing en de herinrichting van het plangebied kunnen schadelijke effecten optreden. Op basis van de beschikbare onderzoeksgegevens is het niet mogelijk een juiste effectbeoordeling en eventueel toetsing aan de Flora- en faunawet uit te voeren. Hiervoor is aanvullend onderzoek nodig in de periode 1 april tot en met 15 juni (paragraaf 6.2.1).
- In het plangebied zijn geschikte locaties aanwezig voor voortplantingsplaatsen van gierzwaluw, een soort waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Door de sloop van de bebouwing en de herinrichting van het plangebied kunnen schadelijke effecten optreden. Op basis van de beschikbare onderzoeksgegevens is het niet mogelijk een juiste effectbeoordeling en eventueel toetsing aan de Flora- en faunawet uit te voeren. Hiervoor is aanvullend onderzoek nodig in de periode 1 juni tot en met 15 juli (paragraaf 6.2.2).
- Het plangebied is potentieel geschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten (zogenaamde categorie 5-soorten). Het is echter mogelijk maatregelen voor de voortplantingsplaatsen te treffen waardoor schadelijke effecten niet optreden (paragraaf 6.2.3).
- In het plangebied is broedhabitat aangetroffen voor algemene vogelsoorten waarvan de nesten alleen beschermd zijn zodra in gebruik. De activiteiten kunnen schadelijke effecten hebben (verstoring, vernietiging) op in gebruik zijnde voortplantingsplaatsen van algemene vogels. Het is mogelijk maatregelen voor de voortplantingsplaatsen te treffen waardoor schadelijke effecten niet optreden (paragraaf 6.2.4).
- Potentieel geschikt habitat voor overige beschermde soortgroepen is afwezig of worden voor deze soorten op grond van de bekende verspreiding niet in het plangebied verwacht.

Soortgroep	Schadelijke Effecten	Aanvullend Onderzoek	Ontheffing
Vaatplanten	Nee	Nee	Nee
Zoogdieren – Vleermuizen	Mogelijk	Ja	Mogelijk
Zoogdieren – Grondgebonden	Nee	Nee	Nee
Zoogdieren – Grondgebonden (tabel 1 soorten)	Nee	Nee	Nee, wel zorgvuldig werken
Amfibieën	Nee	Nee	Nee
Amfibieën (tabel 1 soorten)	Nee	Nee	Nee, wel zorgvuldig werken
Reptielen	Nee	Nee	Nee
Vissen	Nee	Nee	Nee
Libellen/Dagvlinders	Nee	Nee	Nee
Vogels – Huismus	Mogelijk	Ja	Mogelijk
Vogels – Gierzwaluw	Mogelijk	Ja	Mogelijk
Vogels – Categorie 5	Mogelijk	Nee	Nee, indien maatregelen getroffen worden
Vogels – Algemeen	Mogelijk	Nee	Nee, indien maatregelen getroffen worden
Kevers	Nee	Nee	Nee
Kreeftachtigen	Nee	Nee	Nee
Weekdieren	Nee	Nee	Nee
Gebied (en afstand tot plangebied)	Ingrep Verstorend	Aanvullend Onderzoek	Vergunningsplicht
Natura 2000 (4,7 km)	Nee	Nee	Nee
EHS (530m)	Nee	Nee	Nee

Tabel 3: Samenvatting conclusies

7.2 Aanbevelingen

7.2.1 Werken met een gedragscode

Voor tabel 1 en 2 beschermde dier- en plantsoorten en niet jaarrond beschermde vogelnesten kent de Flora- en faunawet vrijstellingen in het geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voorwaarde is dan wel dat de richtlijnen worden gevolgd uit een goedgekeurde gedragscode. Hierin staat op welke manier schade aan beschermde dieren en planten wordt voorkomen of tot een minimum beperkt blijft bij het uitvoeren van werkzaamheden. U kunt onder meer gebruik maken van onder meer de

Gedragscode Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting gemeenten van Vereniging Stadswerk Nederland. Deze gedragscode is van toepassing op voorbereidende en uitvoerende werkzaamheden als het gaat om de ontwikkeling en inrichting van ruimtelijke projecten door gemeenten en overige organisaties. Zie voor een overzicht van alle goedgekeurde gedragscodes <https://mijn.rvo.nl/flora-en-faunawet-ontheffing-en-vrijstelling>. Om invulling te geven aan een gedragscode dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld. In een ecologisch werkprotocol staat omschreven welke maatregelen getroffen worden om effecten op beschermde soorten te voorkomen en hoe te handelen wanneer ze onverhoopt toch optreden. Er staat onder andere in vermeld:

- in welke periode gewerkt moet worden.
- welke ingrepen gepleegd worden.
- welke maatregelen worden genomen en wat daarmee wordt gerealiseerd.
- wanneer begeleiding door een deskundige noodzakelijk is.
- wie die deskundige is.
- wat de deskundige exact gaat doen.

7.2.2 Zorgplicht

De Flora- en faunawet erkent de intrinsieke waarde van het in het wild levende dier. Dat betekent dat voor de wet alle dieren van onvervangbare waarde zijn en dat mensen daar niet onzorgvuldig mee mogen omspringen. Vanuit deze gedachte is de zorgplicht in artikel 2 van de wet opgenomen. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (en dus niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving. Dit is een algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt. Concreet betekent dit dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Bij de aanvang van het project dient de 'Zorgplicht' Artikel 2 van de Flora- en faunawet te worden besproken.

7.2.3 Bestemmingsplan

Gemeenten moeten in het kader van de planologische uitvoerbaarheid en het zorgvuldigheidsbeginsel in het bestemmingsplan op voorhand onder meer rekening houden met gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten. Als aannemelijk is dat (uitvoering van) het bestemmingsplan en/of het verlenen van toekomstige vergunningen leidt tot onder meer het overtreden van de

verbodsbepalingen Flora- en faunawet dan moet de gemeente afhankelijk van het detailniveau van het bestemmingsplan een ontheffing Flora- en faunawet aanvragen en/of de voorschriften van het bestemmingsplan zodanig aanpassen dat bij verdere uitvoering bestemmingsplan alsnog aan de bepalingen van het natuurbeschermingsrecht zal worden voldaan (Bron: Handreiking Bestemmingsplan en Natuurwetgeving). In dit stadium is er nog geen reden om te verwachten dat de Flora- en faunawet de uitvoerbaarheid van het voorgenomen plan in de weg staat.

7.2.4 Mogelijke inrichtingsmaatregelen

Hieronder aanbevelingen voor behoud en ontwikkeling van natuurkwaliteiten in en rondom het plangebied.

- Maak indien mogelijk gebruik van inheems gebiedseigen plantmateriaal.
- Breng open stootvoegen aan op de gevels, creëer ruimte in de spouwmuur, plaats licht van de gevel afwijkende gevelbeplating voor vleermuizen of maak gebruik van inbouwvleermuiskasten.
- Breng vogelvides aan voor soorten als huismus en spreeuw.
- Beperk 's nachts de verlichting tot een minimum voor vleermuizen.

8 Geraadpleegde bronnen

8.1 *Literatuur*

-

8.2 *Internet*

Natura2000

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/default.aspx?main=gebieden>

EHS

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>

Nationale Databank Flora en Fauna

<http://www.quickscanhulp.nl>

Omgevingsvisie Gelderland (juli 2015)

http://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/transform/NL.IMRO.9925.SVOmgvisieGC-gc02/pt_NL.IMRO.9925.SVOmgvisieGC-gc02.xml#NL.IMRO.PT.s23

Soortenstandaards

<http://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/flora-en-faunawet-ffw/ontheffing-vrijstelling/soortenstandaard/beschikbare>

Vleermuisprotocol 2013

<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

Libellennet.

www.libellennet.nl

vlindernet

www.vlindernet.nl

Reptielen en amfibieën

www.ravon.nl

Bijlage 1 Toelichting Flora- en faunawet

Bron: <http://mijn.rvo.nl>

Soortenbescherming door Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Ongeveer 500 van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen vallen onder de bescherming van deze wet. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan. U heeft dan een ontheffing of vrijstelling nodig.

Voor wie

De Flora- en faunawet geldt voor iedereen in Nederland.

Wat is verboden

Gaat u bouwen, slopen, dempen, saneren, aanleggen of andere activiteiten voor ruimtelijke ontwikkeling uitvoeren? Dan moet u zich eerst afvragen of er beschermde inheemse soorten aanwezig zijn. Dan is de kans groot dat u te maken krijgt met onderstaande verboden. Het is verboden:

Beschermde inheemse plantensoorten:

- te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enig andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Beschermde inheemse diersoorten:

- te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- opzettelijk te verontrusten.

Van beschermde inheemse diersoorten:

- de nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- de eieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Welke soorten zijn beschermd

Er is veel informatie over soorten beschikbaar op internet. Hieronder staat een opsomming van

informatie die u nodig heeft. U bepaalt zelf of u wel of niet met een beschermde soort te maken heeft.

- Soortendatabase
In deze database staat informatie over soorten die in Nederland in het wild voorkomen en op welke manier ze worden beschermd.
- Soortenregister
Deze database geeft inhoudelijke informatie over Nederlandse planten- en diersoorten. Bij elke soort staat een uitgebreide beschrijving van onder meer verspreiding, biotoop en levenswijze.
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
In deze databank vindt u informatie over waar Nederlandse planten- en diersoorten voorkomen. Deze is beschikbaar voor bedrijven en overheden. U kunt zich hiervoor aanmelden op de website van de Gegevensautoriteit natuur.

Zorgplicht flora en fauna

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat u nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moet voorkomen. De zorgplicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. Bij beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Wet- en regelgeving

Om de in het wild levende planten- en diersoorten te beschermen is de Flora en faunawet gemaakt. In de wet zijn een aantal verboden opgenomen. Van deze verboden kan alleen onder voorwaarden worden afgeweken. Hiervoor is vrijstelling of ontheffing mogelijk. Het verschilt wel per activiteit, verbodsbepaling of soort.

Verschil vrijstelling en ontheffing

Een vrijstelling is een uitzondering op een verbod. Deze geldt voor iedereen die aan de voorwaarden van de vrijstelling voldoet. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Kaderwet

De Flora- en faunawet is een 'kaderwet'. In de wet staan alleen algemene principes en verantwoordelijkheden. De details zijn geregeld in een groot aantal algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen. Sommige bepalingen uit de Flora- en faunawet komen voort uit afspraken over biodiversiteit die op internationaal en Europees niveau zijn gemaakt. Zoals:

- Vogelrichtlijn > Europese richtlijn voor het behoud van de vogelstand.

- Habitatrichtlijn > Europese richtlijn voor de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.

De bepalingen over soortenbescherming die in deze richtlijnen staan, zijn opgenomen in de Flora- en faunawet. Ook bepalingen van het CITES-verdrag staan in de Flora- en faunawet. Voor meer informatie hierover gaat u naar CITES.

Waar vindt u de wet- en regelgeving

Alle wet- en regelgeving rond de Flora- en faunawet is te vinden op Overheid.nl. Bij 'Wettechnische informatie' vindt u ook alle actuele informatie over afgeleide regelgeving en wijzigingen van de Flora- en faunawet.

Tabellen soorten Flora- en faunawet

In 3 tabellen staan alle beschermde soorten van de Flora- en faunawet (Ffwet). De tabellen zijn aan de ene kant aan de orde bij ontheffingverlening voor artikel 75 en aan de andere kant bij vrijstellingen in het kader van het Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen (AMvB artikel 75).

Vogelsoorten zijn in deze tabellen niet apart opgenomen, omdat het een erg lange lijst is. Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd (behalve exoten). In de toelichting bij de tabellen staat aangegeven welk regime toepasselijk is voor vogelsoorten.

Toelichting tabel 1

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 1 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zgn. lichte toets).

Toelichting tabel 2

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een

door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.

- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3)

Toelichting tabel 3

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de Ffwet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.
- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig.
- Voor activiteiten in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik en voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling is het niet mogelijk voor artikel 10 voor de soorten in tabel 3 een ontheffing te krijgen.

Bijlage 2 Foto-impressie plangebied

Afbeelding 3: Woningen binnen het plangebied met kijkrichting naar het westen. Foto: B. Verhoeven / Ecoresult

Afbeelding 4: Huisnummers 9 en 11. Foto: B. Verhoeven / Ecoresult

Afbeelding 5: Huisnummers 13 en 15. Foto: B. Verhoeven / Ecoresult

Afbeelding 6: Grasveld binnen plangebied. Voorheen stonden hier de woningen met huisnummer 17 en 19. Kijkrichting naar het zuidoosten. Foto: B. Verhoeven | Ecoresult

Afbeelding 7: Openingen onder dakoverstek met daaronder mestsporen. Foto: B. Verhoeven | Ecoresult

Bijlage 3 Bekende verspreiding beschermde soorten (NDFF)

In onderstaande tabellen staat per soort aangegeven op welke afstand de soort van het plangebied de afgelopen vijf jaar is waargenomen. Hierin zijn alleen de soorten weergegeven van tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet en de vogels waarvan RVO op een indicatieve lijst aangeeft dat deze jaarrond beschermde nesten hebben. Voor een afstand van 0– 5 km zie paragraaf 4.2. Voor de gegevens in deze bijlage geldt: "© NDFF - quickscanhulp.nl 02-10-2015".

Alpenwatersalamander	Amfibieën	tabel II	5 - 10 km
Brede orchis	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Gele helmbloem	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Klein glaskruid	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Maretak	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Parnassia	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Prachtklokje	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Rapunzelklokje	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Ruig klokje	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Steenbreekvaren	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Waterdriblad	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Wilde gagel	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
keizersmantel	Insecten - Dagvlinders	tabel III	5 - 10 km
Das	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Meervleermuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km